

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการ
ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เทศบาลตำบลหลวงเหนือ
อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร

ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาย่อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใชการเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานรวมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบ ชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำสงงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

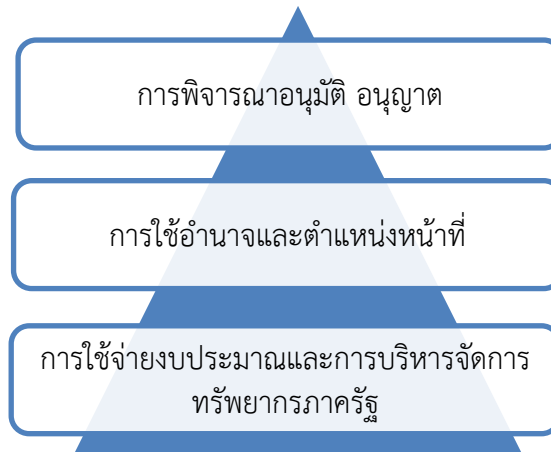
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

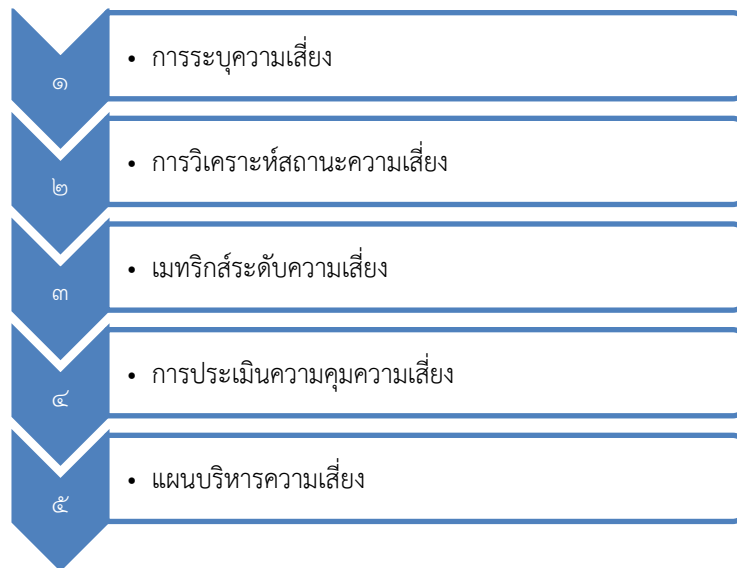
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้
๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงทุจริต

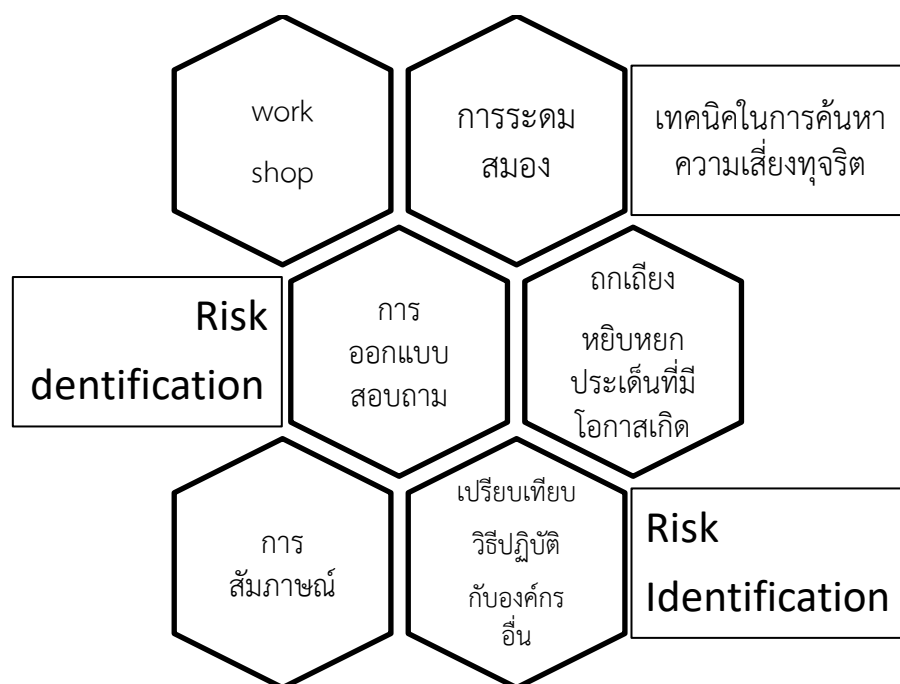

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำหรือมีประวัติมีตำนานอยู่แล้ว
unknown Factor	ปัจจัยความความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนใช้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่นๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ(โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	โอกาสที่เกิด	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง(Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้(Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก Extreme	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือ ถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง High	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง Modium	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ Low	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการ
ควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
เทศบาลตำบลหลวงเหนือ อำเภอองาว จังหวัดลำปาง

ประเด็น/ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินการ	เหตุการณ์ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้น การทุจริต	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบ/กระตุ้น ให้เกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง				วิธีการในการบริหารจัดการความ เสี่ยง/มาตรการ	ผลการ ดำเนินการตาม วิธีการในการ บริหารจัดการ ความเสี่ยง
			ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง มาก		
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.อำนวยการ ความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของ ราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	- การขออนุญาตสิ่งปลูก สร้างในพื้นที่	เจ้าหน้าที่ใช้หน้าที่ ที่รับผิดชอบ ช่วยเหลือ ผู้รับบริการให้มีการ ดำเนินการนั้นๆได้	/				- การให้บริการยึดปฏิบัติตาม ระเบียบ กฎหมายที่กำหนด -มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ -หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติ ราชการ	ไม่มีเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับการ ทุจริตของ พนักงาน
๒. การใช้อำนาจตาม กฎหมายหรือการ ให้บริการตามภารกิจ	- เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจ ทางมิชอบเพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผล ต่อการสนับสนุนแผนงาน/ โครงการ	เจ้าหน้าที่ใช้หน้าที่ เรียกรับเงิน,ของ รางวัล ,งาน ,รายได้ การช่วยเหลือพวก พ้อง ,บุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลนั้นได้ ผลประโยชน์ จากองค์กร		/			๑. ชี้แจงและแจ้งเวียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและสร้างความตระหนัก ในการเป็นข้าราชการที่ดี ๒ ตรวจสอบ กำกับ ดูแล ให้ปฏิบัติ ตาม ระเบียบการเบิกจ่ายการเงิน และการคลัง อย่างเคร่งครัด ๓.จัดโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดี น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มีเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับการ ทุจริตต่อหน้าที่
๓. การดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้าง	- เจ้าหน้าที่(เจ้าหน้าที่พัสดุ) ยังขาดความรู้ความเข้าใจใน การปฏิบัติงาน อาจมีการรับ เงินหรือผลประโยชน์จาก	เจ้าหน้าที่ผู้ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้าง เข้าไปมีส่วนได้เสีย กับผู้เสนอราคาหรือ		/			๑จัดกิจกรรม/ประกาศเจตนารมณ์ นโยบาย ไม่รับเงินหรือของขวัญNO Gift Policy จากการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ ๒.จัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน	ไม่มีเรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับการ จัดซื้อจัดจ้าง

	ผู้รับจ้างและจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ถูกต้อง	คู่สัญญาของเทศบาล				ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ๓. จัดทำมาตรการการขัดกันประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม ๔. กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง-พ.ร.บ การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ -ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ๒๕๖๐	
๔. การบริหารงานบุคคล	- เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใช้ช่องทางในการปฏิบัติหน้าที่ในการเบิกจ่ายเพื่อให้ได้ค่าพาหนะ และที่พักเพิ่ม /ขาดจิตสำนึกในการทำงาน -ความเห็นแก่ตัว ประโยชน์ส่วนตน	/			๑. จัดทำมาตรการการขัดกันผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม ๒. กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง ๓. ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามทุจริต	ไม่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของพนักงาน

หมายเหตุ: ๑. กรณีหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ใหระบุว่า “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับทรัพย์สินในกระบวนการงาน อนุมัติอนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”
๒. ต้องระบุให้ครบทุกประเด็น

